

da har den ærede Rigsdagsmand overseet, at Gaandværkslaugene jo netop ikke høves, om end deres udelukkende Ret høves, og altsaa er det allerede af den Grund ganske i sin Orden, at man fastholder den hidtilværende Tilstand indtil videre. Den samme ærede Rigsdagsmand gjorde adskillige Bemærkninger med Hensyn til det 6te Afsnit, Beskatning af Næringsdriften, og navnlig med Hensyn til § 71, Afgift af Krohold, Brændeviinsudsalg og Brændeviinsudskænkning. I den Anledning vil jeg bede erindret, hvad jeg før fremhævede om Lovens finansielle Betydning, thi det forekommer mig, at man dog ikke ganske kan lade det Indtægtsstab af Sigte, som Loven maa medføre. Det maa derhos erindres, at der ogsaa hidtil paa Landet har været ydet Kroholdsafgift til Statskassen, i det sidste Aar til et Beløb af 7000 Rd., og det forekommer mig derfor ikke at være nogen ubillig Fordring fra Statskassens Side, naar Afgiften er foreslaaet ordnet som i § 71, ved et Afgiftspaalæg paa de her omhandlede Næringer, Gjæstgiveri, Krohold, Brændeviinsudskænkning og Brændeviinshandel, saaledes at Afgiften halvt tilfalder Statskassen og halvt vedkommende Kjøbstad eller Sognecommune. Jeg hører nu vel, at ærede Medlemmer ved mange Leiligheder mene, at den eneste Indtægtskilde, som Communerne skulde lægge nogen Vægt paa, er efter Formue og Leilighed, men jeg troer, man kan spille formeget paa een Streng, jeg troer slet ikke, det er uhenftigsmæssigt, hvad forøvrigt ogsaa den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) antydede, ogsaa ad en anden Vej paa en lempelig Maade at fremstaafe et Bidrag, baade paa Landet og i Kjøbstæderne, til de naturligt stedse stigende Udgifter. Naar navnlig den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 2den Valgkreds (Bregendahl), støttende sig paa en Bestemmelse, som findes etsteds senere i Udkastet, hvorefter nemlig til Udsænkning ogsaa kan blive at regne Gratis-Udsænkning, meente, at dette ikke kunde bestaae med Kjøbmandshandelens Indretning i idetmindste adskillige Provindsbyer, saa vil jeg gjerne indrømme, at Erfaringen i saa Henseende kan være noget forskjellig, men det Resultat, jeg er

kommet til, den Opfattelse, jeg har tilegnet mig, er, at netop de virkelig slinke og dygtige Kjøbmænd i Provindserne ønske at blive frie for denne Udsænkning, saa at det var et Gode for dem, om det var dem umuligt at holde dette Værtshuushold; at de ikke let kunne slippe for det, saalænge de kunne vedblive, forstaaer jeg ret vel, men efter den Erfaring, jeg har vundet, troer jeg som sagt, at de netop paa mange Steder selv maae ønske at blive frie for dette Værtshuushold og det hele Væsen, som dermed hænger sammen. Med Hensyn til disse Bestemmelser om Skat paa Brændeviinsudskænkning, Brændeviinshandel osv. er jeg naturligviis fuldkommen tilfreds, hvis Thinget blot maatte mene, at de af reent oeconomicke Grunde vare hensigtsmæssige, men jeg slyer slet ikke at udtale, at det for mig ikke er nogen Modgrund, om der paa den Maade kunde opnaaes en moralsk Virkning; det er fornuftigviis ingen Indvending for dem, der forøvrigt maatte ville gaae ind paa disse Bestemmelser, at der er Andre, som mene, at de kunne have en anden Virkning end den reent fikale. Hvorvidt dette vil blive Tilfældet, derom kunne Meningerne nu være meget forskellige, men det er dog ganske vist, at Krosviir har fremavlet og vil fremavle mange Forbrydelser.

Hvad det sidste Afsnit angaaer, er der navnlig een Bestemmelse, jeg et Dieblæk skal dvæle ved, nemlig Bestemmelsen i § 97, hvor der er foreslaaet, at, hvor særdeles Omstændigheder tale derfor, skal Indenrigsministeriet være bemyndiget til ved Bevilling, der udsærdiges i Kongens Navn, at dispensere fra de i nærværende Lov indeholdte Bestemmelser. Jeg kan med flere ærede Medlemmer ganske dele Ønsket om at undvære en saadan Bestemmelse, men det er min paa en nøiagtig Undersøgelse grundet, fulde Overbeviisning, at det ikke uden uretsfærdig Haardhed vil lade sig gjøre, med de mange Indskrænkninger, som findes i Loven, at undvære en saadan frigjørende Bevillingsmyndighed. Jeg er overbeviist om, at naar de ærede Medlemmer ville gjøre det Forsøg, som jeg for mit Vedkommende har gjort, paa, hvorvidt det kunde gaae an ikke heelt at undvære den, thi det var mig strax klart, at det